

Plan Sudan

Ikkuna maailmaamme

Olennainen osa Planin työtä on luoda lapsille ja nuorille tilaisuuksia keskustella yhdessä heidän elämäänsä vaikuttavista ongelmista ja tämän jälkeen varmistaa, että aikuiset kunnioittavat lasten näkemyksiä ja ottavat lapset mukaan yhteisön päätöksentekoon. Tämän yhdessä lasten kanssa tehdyn raportin tarkoitus on antaa yleiskuva siitä, millaisista ongelmista lapset keskustelevat ja kuinka he työskentelevät yhdessä.

Väkivalta kouluissamme

Hyvä kummi,

Lämpimiä terveisiä Kassalan kaupunkialueen lapsilta! Haluamme kertoa ajatuksistamme, tunteistamme ja mielipiteistämme, jotka liittyvät kouluissamme tapahtuvaan väkivaltaan.

Väkivalta vaikuttaa elämäämme sekä nyt että tulevaisuudessa, ja sillä on kielteinen vaikutus terveyteemme ja hyvinvointiimme. Aiemmin ongelmaan ei ole kuitenkaan puututtu, sillä aihe on arka vanhemmillemme, opettajille ja kouluviranomaisille.

Väkivalta kouluissamme

Väkivaltaa on kaikki, mikä vahingoittaa meitä fyysisesti tai henkisesti tai tekee olomme epämukavaksi tai onnettomaksi. Väkivallalla on kielteinen vaikutus koulutyöhömmä ja koulumenestykseemme. Joskus pelkäämme kouluun menoa kohtammamme kaltoinkohtelun vuoksi.

Monien keskustelujen tuloksena tunnistimme seuraavat väkivallan tyypit yleisimmiksi kouluissa: ruumiillinen kuritus, kiusaaminen, lasten syrjittäminen koulumenestyksen perusteella sekä koulusta pois lähettäminen.

Ruumiillinen rankaisu

Koska osa opettajista ei tunne lasten oikeuksia ja heillä on riittämätön koulutus, he käyttävät ruumiillista rankaisua pitääkseen luokan kurissa. Ikävä kyllä he eivät aina ymmärrä, että huono tuntikäyttäytymisemme tai koulumenestyksemme voi johtua omista tai perheemme ongelmista.

Ruumiillinen rankaisu satuttaa meitä fyysisesti ja henkisesti ja vaikuttaa itseluottamukseemme. Sen vuoksi saatamme jättää koulunkäyntimme kesken.

”Tunnen oloni loukatuksi ja nöyryytetyksi, kun minua lyödään ystäväieni edessä”, kertoo 13-vuotias Sana.

”Kun minua lyödään, opin lyömään”, sanoo 12-vuotias Hassan.

Kiusaaminen

Ikävä kyllä osa meistä lapsista joutuu kokemaan kiusaamista päivittäin, etenkin koulumatkoilla. Vanhemmat lapset ryhmittyy-

Keskustelemme haasteistamme.

vät nuorempia vastaan tai samalla luokalla olevat lapset lyövät, haukkuvat tai muuten kiusaavat luokkatovereitaan.

Kiusaamisen takia osa meistä menettää itseluottamuksensa, tuntee häpeää ja kokee olevansa hyljeksitty sekä kärsii ahdistuksesta ja stressistä eikä pidä koulunkäynnistä.

”Jotkut oppilaat kadehtivat paremmin menestyviä oppilaita ja lyövät heitä”, kertoo Amna, paikallinen opettaja.

Syrjintä

Jos koulumenestyksemme ei ole erinomaista, meistä tuntuu, että osa opettajista ei ota meitä lainkaan huomioon vaan keskittyy erinomaisesti menestyviin oppilaisiin.

”Olen surullinen koulun aamunavauksen aikana, sillä aamunavauksen pitävät yleensä erinomaisesti menestyneet oppilaat. Myös oppitunneilla opettajat keskittyvät parhaisiin oppilaisiin ja antavat vain heille mahdollisuuden osallistua”, sanoo 12-vuotias Mawada.

Lähettäminen pois koulusta

Joskus jotkut meistä joutuvat lähtemään pois koulusta, minkä tarkoituksena on painostaa vanhempiamme, jos he eivät ole maksaneet koulumaksujamme. Tämä asettaa meille paineita ja tunnemme itsemme lannistetuiksi.

”On todella noloa, kun lähetetään pois koulusta maksa-

Kunpa pääsisin kavereitteni kanssa kouluun, toivoo Hadeel.

mattomien koulumaksujen vuoksi. Me lapset emme voi itse vaikuttaa siihen”, sanoo 11-vuotias Iman.

Hadeelin kertomus osoittaa, että vielä tänäkin päivänä osa kulttuurissamme olevista perinteistä ja uskomuksista aiheuttaa sen, että joiltain lapsilta otetaan pois heidän perusoikeutensa koulunkäyntiin.

”Nimeni on Hadeel ja olen 16-vuotias. Olen pitkä, joten kun olin 6. luokalla, yhteisöni silmissä olin jo nainen. Tämän vuoksi vanhempi veljeni käski minun lopettaa koulunkäynnin. Nyt autan äitiäni ruoanlaitossa ja siivoamisessa, hoidan pikkuveljiäni ja olen kotona. Tunnen itseni todella surulliseksi, kun näen ystäväieni menevän kouluun. Unelmani on auttaa nuorempia sisarusiani käymään koulunsa loppuun asti.”

Osallistumisemme

Planin tuella olemme oppineet tuntemaan oikeutemme ja olemme alkaneet osallistua aktiivisesti yhteisömme toimintaan sekä ilmaisemaan mielipiteemme. Puhumme avoimemmin vanhemmillemme ja opettajillemme meihin vaikuttavista asioista.

Plan on tukenut meitä väkivallattoman koulunkäynnin hankkeen toteuttamisessa. Kerroimme kohtaamistamme ongelmista maanlaajuisissa työpajoissa käyttäen apuna näytelmiä ja musiikkia. Tämän tuloksena päättäjät ovat kuunnelleet mielipiteitämme ja paikalliset viranomaiset ymmärtävät nyt, miten tärkeää on kitkeä kaikenlainen väkivalta kouluista. Esimerkiksi ruumiillinen rankaisu on nyt lailla kielletty.

Uskomme, että Planin, yhteisöjohtajien ja kouluviranomaisten tuella voimme tehdä kouluistamme paremman ja turvallisemman paikan oppia.

Planin henkilökunta muokkasi ja tarkisti tämän raportin.

USKO LAPSIIN

Plan Suomi Säätiö | Pasilanraitio 5, 2. krs | 00240 Helsinki | Puh (09) 6869 800 | Faksi (09) 6869 8080 | plan.fi

